

Jundi Shapur

University of Technology-Dezful

فتوگرامتری تحلیلی فصل هفتم: توجیه نسبی و توجیه مطلق

Nurollah Tatar Analytical Photogrammetry 2022

فهرست مطالب

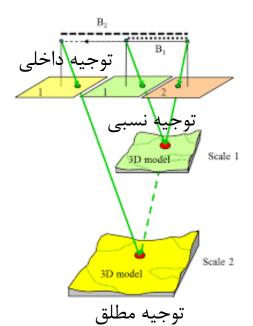
- مقدمه
- توجیه نسبی با شرط هم خطی
- توجیه نسبی با شرط هم صفحه ای
 - توجیه مطلق
 - توجیه مطلق M7
 - توجیه مطلق M43

- شالوده تمامی کارها و پردازشهای مبتنی بر هندسهی سنجندهها را توجیهات و مدلهای ریاضیاتی به کاربرده شده، تشکیل می دهند.
- یکی از روشهای توجیه و حل پارامترهای تبدیل مختصات از فضای شی به فضای تصویر (هندسه پرسپکتیو) را میتوان با حل توجیه داخلی، توجیه نسبی و توجیه مطلق ارائه داد.

- در برقراری ارتباط بین فضای شی و فضای عکسی به کمک توجیه نسبی و فضای عکسی به یک زوج عکس نیاز است.
- در حالی که برای برقراری ارتباط بین فضای شی و فضای عکسی با پارمترهای توجیه خارجی نیازی به دو عکس نیست.
- در هر دو روش به توجیه داخلی نیاز است.

• پس از انجام توجیه داخلی، با اندازه گیری تعدادی نقطه گرهی در نواحی استاندارد (معروف به نواحی گروبر) می توان توجیه نواحی استاندارد (معروف به نواحی گروبر) می توان توجیه نسبی را حل کرد.

Right image

1 2

4

در توجیه نسبی پرتوهای نظیر را در ۵ نقطه از این نواحی متقاطع خواهیم کرد.

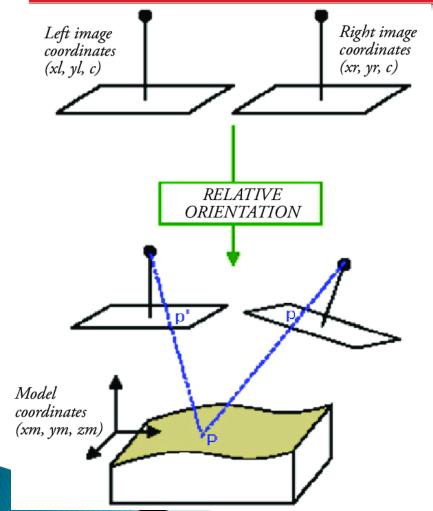

- چنانچه در پنج نقطه از این شش ناحیه پرتوهای نظیر متقاطع شوند، آنگاه برای همه نقاط مدل پرتوهای نظیر خودبه خود متقاطع خواهند بود.
- در واقع عامل انسانی در دستگاههای مکانیکی با دوران و جابجایی پروژکتورها توجیه نسبی را در این پنج نقطه حل میکردند و پس از آن تبدیل و ترسیم را انجام می دادند.

- همانطور که در اسلایدهای قبلی گفته شد، برای حل توجیه نسبی حداقل به پنج پرتو متناظر (پنج نقطه متناظردر دو عکس) نیاز است تا پارامترهای توجیه نسبی برآورد شوند.
- با دو رویکرد شرط همخطی و شرط همصفحهای توجیه نسبی حل میشود.
- اما به طور معمول اکثر روشها به دلیل عدم نیاز به مختصات مدلی از شرط هم صفحه ای استفاده می کنند.

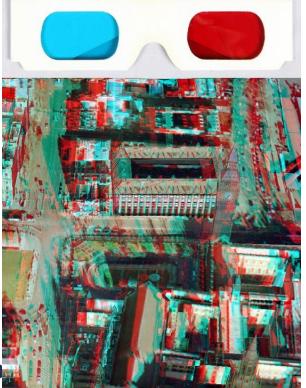
:Relative Orientation

توجیه نسبی عبارتست از چرخاندن عکسها حوا محور ایتیکی شان نحوی که پرتوهای نظیر همدیگر را حداقل در ینج نقطه قطع كنند.

در صورتی که دو تصویر استریو نسبت به هم توجیه شوند،
 امکان دید برجسته بینی بدون پارالاکس ۷ بوجود خواهد آمد.

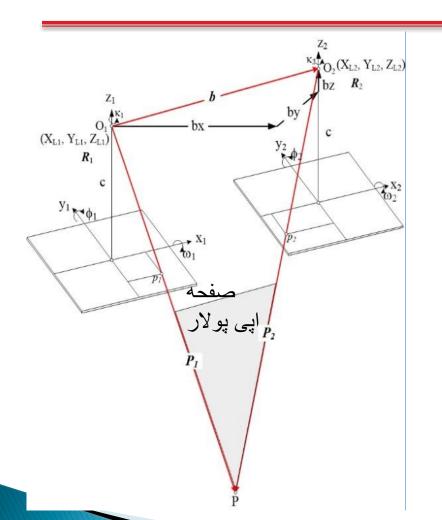

Analytical Photogrammetry- Relative & Ab

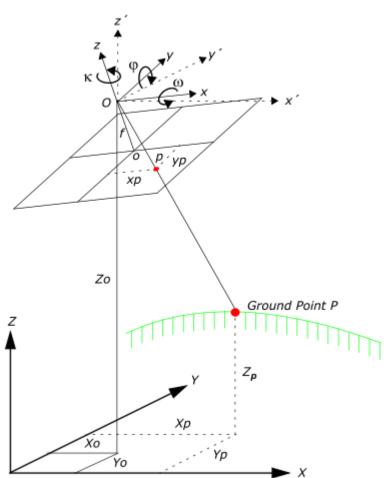
N. Tatar

تصاوير نسبت به هم توجیه شوند نقاط متناظر و مراكز عکسی در یک صفحه قرار می گیرند که به آن صفحه اپی پولار می گویند.

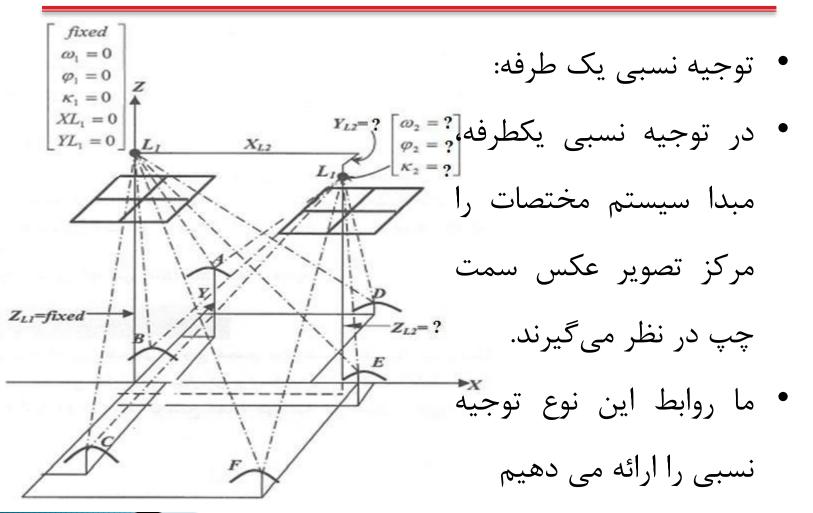
و توجیه نسبی و توجیه خارجی:

هر عکس با سه دوران و سه جابجایی می تواند نسبت به یک سیستم مختصات توجیه شوند. لذا هر عكس شش يارامتر دارد که به آنها یارامترهای توجیه خارجي مي گويند.

- از آنجا که توجیه نسبی برای یک زوج عکس استریو تعریف می شود در مجموع ۱۲ پارامتر خواهیم داشت.
- فرض کنید مبداء سیستم مختصات مدلی، مرکز تصویر اول باشد و توجیه سیستم مختصات مدلی بگونهای باشد که تصویر اول هیچگونه دورانی نداشته باشد. در این صورت ۶ پارامتر از پارامترهای توجیه نسبی مشخص میشوند.

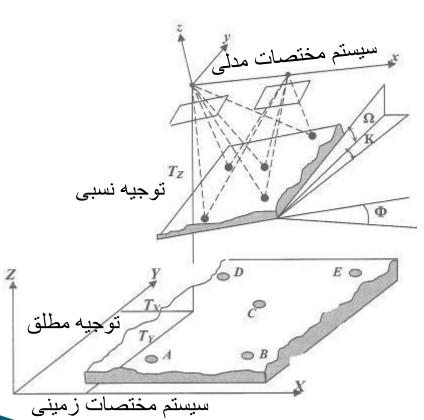

- با در نظر گرفتن توجیه نسبی یکطرفه موارد زیر برقرار میشوند:
 - مقدار دورانهای عکس اول صفر خواهند بود.
- مختصات مرکز تصویر عکس اول در سیستم مختصات مدلی صفر صفر ضور خواهد بود.
- بسته به ابعاد دستگاه، می توان فاصله بین دو مرکز تصویر را نیز ثابت در نظر گرفت. این کار باعث می شود مدل سه بعدی با واقعیت یک مقیاس کلی داشته باشد.

- روش فوق حالت خاصی از توجیه نسبی بود که به آن توجیه نسبی یکطرفه می گویند.
- مشابه روش فوق می توان با ثابت در نظر گرفتن هفت پارامتر، و پیدا کردن پنج پارامتر دیگر محورهای اپتیکی دو تصویر را نسبت به هم توجیه کرد. چنانچه از روش توجیه نسبی یکطرفه استفاده نشود به آن توجیه نسبی دو طرفه می گویند.

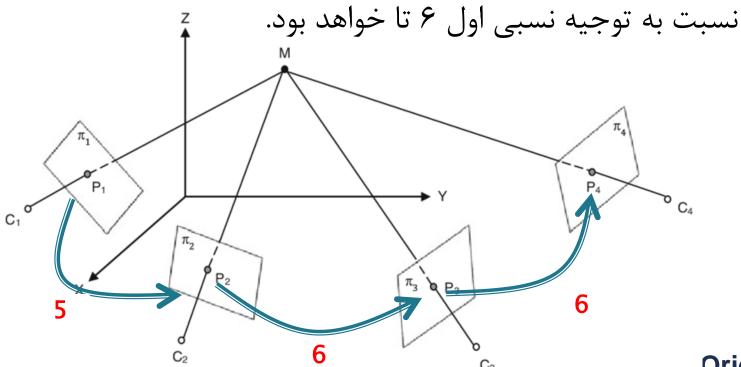

- بنابراین برای توجیه نسبی پنج پارامتر وجود دارد.
- چنانچه پرتوهای نظیر گذرنده از دو تصویر استریو در پنج نقطه مدلی همزمان همدیگر را قطع کنند، آن دو تصویر
 - نسبت به هم توجیه شده اند.

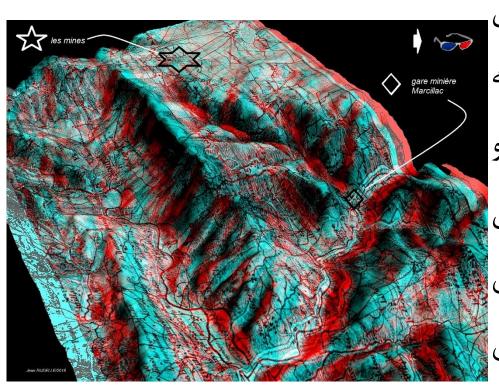

• در توجیه نسبی بین چند عکس تعداد پارامترهای بین عکس اول و دوم ۵ پارامتر و تعداد پارامترهای بین عکس های دیگر

Orientations
Jundi Shapur

نسبی، تصاویر استریو در راستای هندسه اپی يولار بازنمونهبرداري شده و مدل سه بعدی ایجاد میشود.

• شرط همخطی مجموعهای از پارامترهای فیزیکی است که ارتباط بین هر نقطه در مختصات شیای (مدلی) را با مختصات عکسی

$$\begin{cases} r = m_{11}(X_A - X_C) + m_{12}(Y_A - Y_C) + m_{13}(Z_A - Z_C) \\ s = m_{21}(X_A - X_C) + m_{22}(Y_A - Y_C) + m_{23}(Z_A - Z_C) \\ q = m_{31}(X_A - X_C) + m_{32}(Y_A - Y_C) + m_{33}(Z_A - Z_C) \end{cases}$$

• که با مجهول معاونات فوق، به صورت زیر نوشته می شود

$$\begin{cases} F = x_a = x_o - f \frac{\left[m_{11}(X_A - X_C) + m_{12}(Y_A - Y_C) + m_{13}(Z_A - Z_C) \right]}{\left[m_{31}(X_A - X_C) + m_{32}(Y_A - Y_C) + m_{33}(Z_A - Z_C) \right]} \Rightarrow \begin{cases} F = x_a = x_o - f \frac{r}{q} \\ G = y_a = y_o - f \frac{\left[m_{21}(X_A - X_C) + m_{22}(Y_A - Y_C) + m_{23}(Z_A - Z_C) \right]}{\left[m_{31}(X_A - X_C) + m_{32}(Y_A - Y_C) + m_{33}(Z_A - Z_C) \right]} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} G = y_a = y_o - f \frac{s}{q} \end{cases}$$

• برای انجام توجیه نسبی، چنانچه هدف توجیه نسبی یکطرفه سمت راست باشد، ماتریس دوران عکس سمت چپ با ماتریس یکه برابر بوده و پارامترهای انتقال صفر در نظر گرفته میشوند. لذا رابطه ی بین مختصات مدلی و عکسی سمت چپ برابر است بان

$$if \begin{cases} \omega_{1} = \varphi_{1} = \kappa_{1} = 0 \\ X_{01} = Y_{01} = Z_{01} = 0 \end{cases} \Rightarrow M = I \Rightarrow \begin{cases} F_{1} = x_{a}^{'} = x_{0} - f \frac{X_{A}}{Z_{A}} \\ G_{1} = y_{a}^{'} = y_{0} - f \frac{Y_{A}}{Z_{A}} \end{cases}$$

• اما رابطه بین مختصات مدلی و نظیر آن در عکس راست، برابر

است با:

$$\begin{cases} F_{2} = x_{a}^{"} = x_{o} - f \frac{\left[m_{11}(X_{A} - X_{C}) + m_{12}(Y_{A} - Y_{C}) + m_{13}(Z_{A} - Z_{C})\right]}{\left[m_{31}(X_{A} - X_{C}) + m_{32}(Y_{A} - Y_{C}) + m_{33}(Z_{A} - Z_{C})\right]} \Rightarrow \begin{cases} F_{2} = x_{a}^{"} = x_{o} - f \frac{r}{q} \\ G_{2} = y_{a}^{"} = y_{o} - f \frac{\left[m_{21}(X_{A} - X_{C}) + m_{22}(Y_{A} - Y_{C}) + m_{23}(Z_{A} - Z_{C})\right]}{\left[m_{31}(X_{A} - X_{C}) + m_{32}(Y_{A} - Y_{C}) + m_{33}(Z_{A} - Z_{C})\right]} \Rightarrow \begin{cases} G_{2} = y_{a}^{"} = y_{o} - f \frac{s}{q} \end{cases}$$

• نکتهای که در اینجا وجود دارد اینست که علاوه بر پارامترهای دوران و انتقال عکس سمت راست، مختصات مدلی نقاط نیز جزء مجهولات محسوب می شوند.

میشود

توجیه نسبی با شرط هم خطی

- با توجه به مجهول بودن مختصات مدلی نقاط گرهی، برای حل توجیه نسبی با شرط همخطی بایستی ترفیع و تقاطع را بصورت همزمان حل کرد.
- به عبارتی علاوه بر ۵ مجهول توجیه نسبی به ازای هر نقطه unknowns: 5+3n گرهی سه مجهول به مجهولات اضافه می شود. 5+3n
 همچنین به ازای هر نقطه گرهی چهار معادله مستقل ایجاد

Analytical Photogrammetry- Relative & Absolute Orientations
N. Tatar

Jundi Shapur

Equations: 4n

• با توجه به معادلات شرط هم خطی دستگاه معادلات برای هر نقطه در توجیه نسبی یکطرفه سمت راست به صورت زیر خواهد

$$\begin{cases} F_{1} = x_{a}^{'} = x_{0} - f \frac{X_{A}}{Z_{A}} \\ G_{1} = y_{a}^{'} = y_{0} - f \frac{Y_{A}}{Z_{A}} \\ F_{2} = x_{a}^{''} = x_{o} - f \frac{\left[m_{11}(X_{A} - X_{C}) + m_{12}(Y_{A} - Y_{C}) + m_{13}(Z_{A} - Z_{C})\right]}{\left[m_{31}(X_{A} - X_{C}) + m_{32}(Y_{A} - Y_{C}) + m_{33}(Z_{A} - Z_{C})\right]} = x_{o} - f \frac{r}{q} \\ G_{2} = y_{a}^{''} = y_{o} - f \frac{\left[m_{21}(X_{A} - X_{C}) + m_{22}(Y_{A} - Y_{C}) + m_{23}(Z_{A} - Z_{C})\right]}{\left[m_{31}(X_{A} - X_{C}) + m_{32}(Y_{A} - Y_{C}) + m_{33}(Z_{A} - Z_{C})\right]} = y_{o} - f \frac{s}{q} \end{cases}$$

دانشحاه صنعتی جندی شابور دز قول

توجیه نسبی با شرط هم خطی

• با توجه به غیر خطی بودن رابطه شرط هم خطی برای مختصات نقاط گرهی، برای حل توجیه نسبی (یا به عبارتی برآورد دورانها و جابجایی عکس راست و همچنین مجهولات شرط هم خطی) بایستی معادلات را با بسط سری تیلور خطی کرد:

$$f(x)\big|_{x=x_0} = f(x_0) + \frac{\partial f}{\partial x}\Big|_{x=x_0} (x-x_0)$$

• خط سازی معادلات مربوط به نقاط واقع در عکس چپ با بسط سری تيلور:

$$\begin{cases} F_1 = x_a = x_0 - f \frac{X_A}{Z_A} \\ G_1 = y_a = y_0 - f \frac{Y_A}{Z_A} \end{cases} \Rightarrow$$

$$\frac{\partial F_1}{\partial X_A} = \frac{-f}{Z_A}$$

$$\frac{\partial G_1}{\partial X_A} = 0$$

$$\frac{\partial G_1}{\partial Y_A} = \frac{-f}{Z_A}$$

$$\frac{\partial G_1}{\partial Y_A} = \frac{-f}{Z_A}$$

$$\frac{\partial G_1}{\partial Y_A} = \frac{-f}{Z_A}$$

$$\frac{\partial G_1}{\partial Z_A} = f \frac{Y_A}{Z_A^2}$$

$$\frac{\partial G_1}{\partial X_A} = 0$$

$$\frac{\partial G_1}{\partial Y_A} = \frac{-f}{Z_A}$$

$$\frac{\partial G_1}{\partial Z_A} = f \frac{Y_A}{Z_A^2}$$

$$\Delta X = (X_A - X_C)$$

 $\Delta X = (X_A - X_C)$ وقع در عکس معادلات مربوط به نقاط واقع در عکس $\dot{}$

$$\Delta Y = (Y_A - Y_C)$$

$$\Delta Z = (Z_A - Z_C)$$

راست با بسط سری تیلور:

$$\frac{\partial F_2}{\partial \omega} = \frac{f}{q^2} \left[r(-m_{33}\Delta Y + m_{32}\Delta Z) - q(-m_{13}\Delta Y + m_{12}\Delta Z) \right]$$

$$\frac{\partial F_2}{\partial F_2} = \frac{f}{2\pi} \left[r(\Delta X \cos \varphi + \Delta Y \sin \omega \sin \varphi - \Delta Z \cos \omega \sin \varphi) \dots \right]$$

$$\frac{\partial F_2}{\partial \varphi} = \frac{f}{q^2} \begin{bmatrix} r(\Delta X \cos \varphi + \Delta Y \sin \omega \sin \varphi - \Delta Z \cos \omega \sin \varphi) \dots \\ -q(-\Delta X \sin \varphi \cos \kappa + \Delta Y \sin \omega \cos \varphi \cos \kappa - \Delta Z \cos \omega \cos \varphi \cos \kappa) \end{bmatrix}$$

$$\frac{\partial F_2}{\partial \kappa} = \frac{-f}{q} \left[m_{21} \Delta X + m_{22} \Delta Y + m_{23} \Delta Z \right]$$

$$\frac{\partial F_2}{\partial X_C} = \frac{-f}{q^2} \left[r m_{31} - q m_{11} \right]$$

$$\frac{\partial F_2}{\partial Y_C} = \frac{-f}{q^2} \left[r m_{32} - q m_{12} \right]$$

$$\left| \frac{\partial F_2}{\partial Z_C} = \frac{-f}{q^2} \left[r m_{33} - q m_{13} \right] \right|$$

$$\frac{\partial F_2}{\partial X_A} = -\frac{\partial F_2}{\partial X_C}$$

$$\frac{\partial F_2}{\partial Y_A} = -\frac{\partial F_2}{\partial Y_C}$$

$$\frac{\partial F_2}{\partial Z_A} = -\frac{\partial F_2}{\partial Z_C}$$

Tical Photogrammetry- Relative & Absolute Orientations Jundi Shapur N. Tatar

$$\Delta X = (X_A - X_C)$$

$$\Delta Y = (Y_A - Y_C)$$

$$\Delta Z = (Z_A - Z_C)$$

• خط سازی معادلات مربوط به نقاط واقع در عکس

راست با بسط سری تیلور:

$$\frac{\partial G_2}{\partial \omega} = \frac{f}{g^2} \left[s(-m_{33}\Delta Y + m_{32}\Delta Z) - q(-m_{23}\Delta Y + m_{22}\Delta Z) \right]$$

$$\partial G_2 = \int \int s(\Delta X \cos \varphi + \Delta Y \sin \omega \sin \varphi - \Delta Z \cos \omega \sin \varphi)...$$

$$\frac{\partial G_2}{\partial \varphi} = \frac{f}{q^2} \begin{bmatrix} s(\Delta X \cos \varphi + \Delta Y \sin \omega \sin \varphi - \Delta Z \cos \omega \sin \varphi) \dots \\ -q(\Delta X \sin \varphi \sin \kappa - \Delta Y \sin \omega \cos \varphi \sin \kappa + \Delta Z \cos \omega \cos \varphi \sin \kappa) \end{bmatrix}$$

$$\frac{\partial G_2}{\partial \kappa} = \frac{f}{q} \left[m_{11} \Delta X + m_{12} \Delta Y + m_{13} \Delta Z \right]$$

$$\frac{\partial G_2}{\partial X_C} = \frac{-f}{q^2} \left[sm_{31} - qm_{21} \right]$$

$$\frac{\partial G_2}{\partial Y_C} = \frac{-f}{q^2} \left[sm_{32} - qm_{22} \right]$$

$$\frac{\partial G_2}{\partial Z_C} = \frac{-f}{q^2} \left[sm_{33} - qm_{23} \right]$$

$$\frac{\partial G_2}{\partial X_A} = -\frac{\partial G_2}{\partial X_C}$$

$$\frac{\partial G_2}{\partial Y_A} = -\frac{\partial G_2}{\partial Y_C}$$

$$\frac{\partial G_2}{\partial Z_A} = -\frac{\partial G_2}{\partial Z_C}$$

• خطی سازی معادله شرط هم خطی برای توجیه نسبی یکطرفه:

$$\begin{vmatrix} x_a' = F_1(X0) + \frac{\partial F_1}{\partial X_A}(X_A - X_{A0}) + \frac{\partial F_1}{\partial Z_A}(Z_A - Z_{A0}) \\ y_a' = G_1(X0) + \frac{\partial G_1}{\partial Y_A}(Y_A - Y_{A0}) + \frac{\partial G_1}{\partial Z_A}(Z_A - Z_{A0}) \\ x_a'' \simeq \begin{bmatrix} F_2(X0) + \frac{\partial F_2}{\partial \omega}(\omega - \omega_0) + \frac{\partial F_2}{\partial \varphi}(\varphi - \varphi_0) + \frac{\partial F_2}{\partial \kappa}(\kappa - \kappa_0) + \frac{\partial F_2}{\partial Y_C}(Y_C - Y_{C0}) + \frac{\partial F_2}{\partial Z_C}(Z_C - Z_{C0}) + \dots \\ -\frac{\partial F_2}{\partial X_C}(Y_A - Y_{A0}) - \frac{\partial F_2}{\partial Y_C}(Y_A - Y_{A0}) - \frac{\partial F_2}{\partial Z_C}(Z_A - Z_{A0}) \end{bmatrix}$$

$$\begin{vmatrix} y_a'' = \frac{G_2(X0) + \frac{\partial G_2}{\partial \omega}(\omega - \omega_0) + \frac{\partial G_2}{\partial \varphi}(\varphi - \varphi_0) + \frac{\partial G_2}{\partial \kappa}(\kappa - \kappa_0) + \frac{\partial G_2}{\partial Y_C}(Y_C - Y_{C0}) + \frac{\partial G_2}{\partial Z_C}(Z_C - Z_{C0}) + \dots \\ -\frac{\partial G_2}{\partial X_C}(X_A - X_{A0}) - \frac{\partial G_2}{\partial Y_C}(Y_A - Y_{A0}) - \frac{\partial G_2}{\partial Z_C}(Z_A - Z_{A0}) \end{vmatrix}$$

• با جابجایی مقادیر ثابت به سمت چپ و نگه داشتن مجهولات در

سمت راست، دستگاه معادله اسلاید قبل به صورت زیر بازنویسی

$$\begin{vmatrix} x_a^- - F_1(X0) + \frac{\partial F_1}{\partial X_A} X_{A0} + \frac{\partial F_1}{\partial Z_A} Z_{A0} &= \frac{\partial F_1}{\partial X_A} X_A + \frac{\partial F_1}{\partial Z_A} Z_A \\ y_a^- - G_1(X0) + \frac{\partial G_1}{\partial Y_A} Y_{A0} + \frac{\partial G_1}{\partial Z_A} Z_{A0} &= \frac{\partial G_1}{\partial Y_A} Y_A + \frac{\partial G_1}{\partial Z_A} Z_A \\ \begin{vmatrix} x_a^- - F_2(X0) + \frac{\partial F_2}{\partial \omega} \omega_0 + \frac{\partial F_2}{\partial \varphi} \omega_0 + \frac{\partial F_2}{\partial \varphi} \omega_0 + \frac{\partial F_2}{\partial \varphi} K_0 + \frac{\partial F_2}{\partial Y_C} Y_{C0} + \frac{\partial F_2}{\partial Z_C} Z_{C0} + \dots \\ -\frac{\partial F_2}{\partial X_C} Y_{A0} - \frac{\partial F_2}{\partial Y_C} Y_{A0} - \frac{\partial F_2}{\partial Z_C} Z_{A0} \end{vmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{\partial G_2}{\partial Y_C} X_C + \frac{\partial G_2}{\partial Z_C} Z_C + \dots \\ -\frac{\partial G_2}{\partial X_C} X_{A0} - \frac{\partial G_2}{\partial Y_C} Y_{A0} - \frac{\partial G_2}{\partial Z_C} Z_{A0} \end{vmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{\partial G_2}{\partial Y_C} X_C + \frac{\partial G_2}{\partial Z_C} X_C + \dots \\ -\frac{\partial G_2}{\partial X_C} X_{A0} - \frac{\partial G_2}{\partial Y_C} Y_{A0} - \frac{\partial G_2}{\partial Z_C} Z_{A0} \end{bmatrix}$$

• باتوجه به دستگاه معادله فوق، ماتریس A به ازای حداقل پنج

ions pur

باتوجه به دستگاه معادله فوق، ماتریس L به ازای حداقل پنج

نقطه به صورت روبرو خواهد بود

$$\begin{aligned} x_1 - F_1(X0) + \frac{\partial F_1}{\partial X_A} X_{A0} + \frac{\partial F_1}{\partial Z_A} Z_{A0} \\ y_1 - G_1(X0) + \frac{\partial G_1}{\partial Y_A} Y_{A0} + \frac{\partial G_1}{\partial Z_A} Z_{A0} \\ x_1 - F_2(X0) + \frac{\partial F_2}{\partial \omega} \omega_0 + \frac{\partial F_2}{\partial \varphi} \varphi_0 + \frac{\partial F_2}{\partial \kappa} \kappa_0 + \frac{\partial F_2}{\partial Y_C} Y_{C0} + \frac{\partial F_2}{\partial Z_C} Z_{C0} - \frac{\partial F_2}{\partial X_C} Y_{A0} - \frac{\partial F_2}{\partial Y_C} Y_{A0} - \frac{\partial F_2}{\partial Z_C} Z_{A0} \\ L = \begin{vmatrix} y_1 - G_2(X0) + \frac{\partial G_2}{\partial \omega} \omega_0 + \frac{\partial G_2}{\partial \varphi} \varphi_0 + \frac{\partial G_2}{\partial \kappa} \kappa_0 + \frac{\partial G_2}{\partial Y_C} Y_{C0} + \frac{\partial G_2}{\partial Z_C} Z_{C0} - \frac{\partial G_2}{\partial X_C} X_{A0} - \frac{\partial G_2}{\partial Y_C} Y_{A0} - \frac{\partial G_2}{\partial Z_C} Z_{A0} \\ \vdots \\ y_5 - G_2(X0) + \frac{\partial G_2}{\partial \omega} \omega_0 + \frac{\partial G_2}{\partial \omega} \varphi_0 + \frac{\partial G_2}{\partial \kappa} \kappa_0 + \frac{\partial G_2}{\partial \chi} Y_{C0} + \frac{\partial G_2}{\partial Z_C} Z_{C0} - \frac{\partial G_2}{\partial \chi} X_{A0} - \frac{\partial G_2}{\partial \chi} Y_{A0} - \frac{\partial G_2}{\partial Z_C} Z_{A0} \end{aligned}$$

Photogrammetry- Relative & Absolute Orientations Jundi Shapur

 $Y_C, Z_C, \omega_2, \varphi_2, \kappa_2$

توجیه نسبی با شرط هم خطی

همانطور که پیشتر در سرشکنی گفته شد برای حل دستگاه معادلات خطی شده، پس از تشکیل ماتریسهای دستگاه معادلات (L و A)، مجهولات طی یک فرآیند تکراری برآورد می شوند:

 $\omega_0, \varphi_0, \kappa_0$ $X_{A0}, Y_{A0}, Z_{A0},$ محاسبه براورد تشكيل محاسبه مقدار تغييرات مجهولات اختلاف بين خطی سازی آری اولیه برای ماتر پسهای ر از 10^{-6} مقادير اوليه به روش معادلات $\mathsf{A}_{\mathsf{e}}\mathsf{A}$ مجهولات حد آستانه كمترين و مجهولات مربعات برآورد شده معلومات $X = (A^T A)^{-1} A^T L$ (x_o, y_o, f) x_a, y_a معرفی مجهولات برآورد شده به عنوان مقدار اولیه x_a, y_a مجهولات

Analytical Photogrammetry- Relative & Absolute Orienta X_A, Y_A, Z_A Jundi Shapur N. Tatar

 $Y_{C0}, Z_{C0},$

- در دستگاه معادلات فوق، مختصات X_{C} برابر با باز مدلی در نظر گرفته شده و تعداد مجهولات با 3n+5 که n تعداد مشاهدات و تعداد معادلات نیز $4 \times n$ میاشد. لذا برای حل این دستگاه معادلات حداقل به Δ نقطه متناظر نیاز است
 - همچنین مقادیر اولیه به صورت زیر در نظر گرفته میشوند

$$\begin{split} \kappa_0 &= \omega_0 = \varphi_0 = Y_{C0} = Z_{C0} \simeq 0 \\ Z_{A0} &\simeq -\frac{B}{Px} f \end{split} \Rightarrow \begin{cases} X_{A0} &= Z_{A0} \frac{x_a - x_0}{-f} \\ Y_{A0} &= Z_{A0} \frac{y_a - y_0}{-f} \end{cases} \end{split}$$

• که در آن f فاصله کانونی، B باز مدل، Px پارالاکس نقطه میباشند.

- مثال ۱: چنانچه مختصات ۶ نقطه گرهی اندازه گیری شده بین یک زوج تصویر به صورت جدول اسلاید بعد باشد، در صورتی که باز مدلی ۸۵۰ متر در نظر گرفته شود، مطلوبست پارامترهای توجیه نسبی را به روش شرط هم خطی بر آورد نمایید.
- همچنین پارامترهای توجیه داخلی را به صورت زیر در نظر

پارامترهای توجیه داخلی (میلیمتر)				
хо	y0	f		
0.008	-0.012	152.14		

بگیرید

• مثال ۱: مختصات نقاط گرهی (متناظر)

مختصات نقاط گرهی (متناظر) در زوج عکس هوایی (برحسب میلیمتر)					
شماره نقطه	مختصات در عکس اول		مختصات در عکس دوم		
	x'_a	y_a'	$x_a^{\prime\prime}$	$y_a^{\prime\prime}$	
1	-5.9959	13.4748	-99.3995	14.4755	
2	43.3446	6.9842	-52.8849	7.6298	
3	91.1541	84.5573	-1.0733	82.1889	
4	81.5569	-72.8565	-16.2769	-72.0549	
5	-2.1733	-68.5668	-96.6253	-67.1156	
6	-6.9386	86.435	-95.3643	85.2343	

- حل مثال ۱: ابتدا مقادیر اولیه محاسبه می شوند
- $\kappa_0 = \omega_0 = \varphi_0 = Y_{C0} = Z_{C0} \simeq 0$ مقادیر اولیه توجیه نسبی:
 - مقادير اوليه مختصات مدلي

$$Px = x' - x'' = \begin{bmatrix} 0.0934 \\ 0.0962 \\ 0.0922 \\ 0.0978 \\ 0.0945 \\ 0.0884 \end{bmatrix} m \Rightarrow Z_{A0} = \begin{bmatrix} -1384.5 \\ -1343.9 \\ -1402.2 \\ -1321.8 \\ -1369.2 \\ -1462.5 \end{bmatrix} m \Rightarrow X_{A0} = \begin{bmatrix} -54.64 \\ 382.79 \\ 840.034 \\ 708.51 \\ -19.63 \\ -66.77 \end{bmatrix} \qquad Y_{A0} = \begin{bmatrix} 122.73 \\ 61.8 \\ 779.4 \\ -632.89 \\ -616.94 \\ 830.98 \end{bmatrix}$$

• ادامه حل مثال ۱: در مرحله بعد مشتقات توابع به ازای مقادیر اولیه محاسبه می شوند

$$\frac{\partial F_1}{\partial X_A} = \begin{bmatrix} 1.0989 \times 10^{-4} \\ 1.1321 \times 10^{-4} \\ 1.085 \times 10^{-4} \\ 1.151 \times 10^{-4} \\ 1.1112 \times 10^{-4} \\ 1.0403 \times 10^{-4} \end{bmatrix} \frac{\partial F_1}{\partial Z_A} = \begin{bmatrix} -4.336 \times 10^{-6} \\ 3.225 \times 10^{-5} \\ 6.5 \times 10^{-5} \\ 6.169 \times 10^{-5} \\ -1.593 \times 10^{-6} \\ -4.75 \times 10^{-6} \end{bmatrix}$$

$$\frac{\partial G_1}{\partial Y_A} = \begin{bmatrix} 1.0989 \times 10^{-4} \\ 1.1321 \times 10^{-4} \\ 1.085 \times 10^{-4} \\ 1.151 \times 10^{-4} \\ 1.1112 \times 10^{-4} \\ 1.0403 \times 10^{-4} \end{bmatrix} \frac{\partial G_1}{\partial Z_A} = \begin{bmatrix} 9.741 \times 10^{-6} \\ 5.206 \times 10^{-6} \\ 6.031 \times 10^{-5} \\ -5.511 \times 10^{-5} \\ -5.007 \times 10^{-5} \\ 5.9111 \times 10^{-5} \end{bmatrix}$$

- ادامه حل مثال ۱: در مرحله بعد مشتقات توابع به ازای مقادیر اولیه محاسبه میشوند
 - مشتقات توابع مربوط به مولفه X

$$\frac{\partial F_2}{\partial \omega} = \begin{bmatrix} 0.0088 \\ 0.0024 \\ 0.0006 \\ -0.0078 \\ -0.0435 \\ 0.0542 \end{bmatrix} \frac{\partial F_2}{\partial \varphi} = \begin{bmatrix} 0.2171 \\ 0.1705 \\ 0.1521 \\ 0.1539 \\ 0.2135 \\ 0.2119 \end{bmatrix} \frac{\partial F_2}{\partial \kappa} = \begin{bmatrix} 0.0135 \\ 0.007 \\ 0.0846 \\ -0.0728 \\ -0.0686 \\ 0.0864 \end{bmatrix} \frac{\partial F_2}{\partial X_C} = \begin{bmatrix} -1.0989 \times 10^{-4} \\ -1.1321 \times 10^{-4} \\ -1.085 \times 10^{-4} \\ -1.151 \times 10^{-4} \\ -1.1112 \times 10^{-4} \\ -1.0403 \times 10^{-4} \end{bmatrix} \frac{\partial F_2}{\partial Y_C} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \frac{\partial F_2}{\partial Z_C} = \begin{bmatrix} 7.1799 \times 10^{-5} \\ 3.9359 \times 10^{-5} \\ 7.7117 \times 10^{-7} \\ 1.232 \times 10^{-5} \\ 7.0579 \times 10^{-5} \\ 6.5214 \times 10^{-5} \end{bmatrix}$$

- ادامه حل مثال ۱: در مرحله بعد مشتقات توابع به ازای مقادیر اولیه محاسبه می شوند
 - مشتقات توابع مربوط به مولفه **y**

$$\frac{\partial G_2}{\partial \omega} = \begin{bmatrix} -0.1533 \\ -0.1525 \\ -0.1991 \\ -0.187 \\ -0.183 \\ -0.2013 \end{bmatrix} \underbrace{\frac{\partial G_2}{\partial \varphi}}_{= \begin{bmatrix} -0.0088 \\ -0.0024 \\ -0.0006 \\ 0.0078 \\ 0.0435 \\ -0.0542 \end{bmatrix} \underbrace{\frac{\partial G_2}{\partial \kappa}}_{= \begin{bmatrix} 0.0994 \\ 0.0529 \\ 0.0011 \\ 0.0163 \\ 0.0966 \\ 0.0954 \end{bmatrix}}_{= \begin{bmatrix} 0.0994 \\ 0.0529 \\ 0.0011 \\ 0.0163 \\ 0.0966 \\ 0.0954 \end{bmatrix} \underbrace{\frac{\partial G_2}{\partial X_C}}_{= \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \underbrace{\frac{\partial G_2}{\partial Y_C}}_{= \begin{bmatrix} -1.0989 \times 10^{-4} \\ -1.1321 \times 10^{-4} \\ -1.151 \times 10^{-4} \\ -1.1112 \times 10^{-4} \\ -1.1112 \times 10^{-4} \\ -1.0403 \times 10^{-4} \end{bmatrix} \underbrace{\frac{\partial G_2}{\partial Z_C}}_{= \begin{bmatrix} -9.741 \times 10^{-6} \\ -5.206 \times 10^{-6} \\ -6.031 \times 10^{-5} \\ 5.511 \times 10^{-5} \\ -5.911 \times 10^{-5} \end{bmatrix}}_{= \begin{bmatrix} -9.741 \times 10^{-6} \\ -5.206 \times 10^{-6} \\ -5.206 \times 10^{-6} \\ -5.206 \times 10^{-6} \\ -5.911 \times 10^{-5} \\ -5.911 \times 10^{-5} \end{bmatrix}$$

• ادامه حل مثال ۱: باتوجه به مشتقات فوق ماتریس A تشکل می شود

	A ×																	
	24x23 double																	
П	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	0	0	0	0	0	1.0989e-04	0	-4.3364e-06	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
2	0	0	0	0				9.7411e-06		0	0	0	0	0	0	0	0	
3	0.0088	0.2171	0.0135	0	7.1799e-05	1.0989e-04	0	-7.1799e-05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4	-0.1533	-0.0088	0.0994	-1.0989e-04	-9.7411e-06	0	1.0989e-04	9.7411e-06	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5	0	0	0					0			3.2248e-05	0	0	0	0	0	0	
6	0	0	0	0	0			0					0	0	0	0	0	
7	0.0024	0.1705	0.0070	0	3.9359e-05	0	0	0	1.1321e-04	0	-3.9359e-05	0	0	0	0	0	0	
8	-0.1525	-0.0024	0.0529	-1.1321e-04	-5.2060e-06	0	0	0	0	1.1321e-04	5.2060e-06	0	0	0	0	0	0	
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.0850e-04	0	6.5003e-05	0	0	0	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.0850e-04	6.0313e-05	0	0	0	
11	6.0107e-04	0.1521	0.0846	0	7.7117e-07	0	0	0	0	0	0	1.0850e-04	0	-7.7117e-07	0	0	0	
12	-0.1991	-6.0107e-04	0.0011	-1.0850e-04	-6.0313e-05	0	0	0	0	0	0	0	1.0850e-04		-	0	•	
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			1.1510e-04			
14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.1510e-04	-5.5109e-05	
15	-0.0078	0.1539	-0.0728	0	1.2320e-05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.1510e-04	0	-1.2320e-05	
16	-0.1870	0.0078	0.0163	-1.1510e-04	5.5109e-05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.1510e-04	-5.5109e-05	
17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.1112e
18	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19	-0.0435	0.2135	-0.0686	0	7.0579e-05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.1112e
20	-0.1830	0.0435	0.0966	-1.1112e-04	5.0071e-05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
22	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
23	0.0542	0.2119	0.0864		6.5214e-05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
24	-0.2013	-0.0542	0.0954	-1.0403e-04	-5.9111e-05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
25																		
26	<																	· ·
	<u> </u>																	,

	L×	
	24x1 double	
	1	
1	0	
2	-1.7347e-18	
3	0.0934	
4	0.0010	
5	-6.9389e-18	
6	-8.6736e-19	
7	0.0962	
8	6.4561e-04	
9	0	
10	-1.3878e-17	
11	0.0922	
12	-0.0024	
13	-1.3878e-17	
14	0	
15	0.0978	
16	8.0156e-04	
17	0	
18	0	
19	0.0945	
20	0.0015	
21	8.6736e-19	
22	0	
23	0.0884	
24	-0.0012	

- ادامه حل مثال ۱: باتوجه به مشتقات فوق ماتریس
 - L تشكل مي شود
- پس از تشکیل ماتریسهای A و L به روش

كمترين مربعات مجهولات برآورد ميشوند

$$X = (A^{T}A)^{-1}A^{T}L = \begin{bmatrix} \omega\varphi\kappa Y_{C}Z_{C} \end{bmatrix}_{5\times 1}$$

$$\begin{bmatrix} XYZ_{1} \end{bmatrix}_{3\times 1}$$

$$\begin{bmatrix} XYZ_{2} \end{bmatrix}_{3\times 1}$$

$$\begin{bmatrix} XYZ_{3} \end{bmatrix}_{3\times 1}$$

$$\begin{bmatrix} XYZ_{4} \end{bmatrix}_{3\times 1}$$

$$\begin{bmatrix} XYZ_{5} \end{bmatrix}_{3\times 1}$$

$$\begin{bmatrix} XYZ_{5} \end{bmatrix}_{3\times 1}$$

bsolute Orientations
Jundi Shapur

	XX ×	
	23x1 double	
	1	
1	0.0222	
2	-0.0041	
3	0.0118	
4	-31.0539	
5	22.1065	
6	-54.0232	
7	121.3667	
8	-1.3690e+03	
9	381.5780	
10	61.5900	
11	-1.3396e+03	
12	836.3978	
13	776.0488	
14	-1.3961e+03	
15	718.5721	
16	-641.8695	
17	-1.3406e+03	
18	-19.8566	
19	-624.0602	
20	-1.3849e+03	
21	-64.6681	
22	804.7588	

- ادامه حل مثال ۱: مجهولات برآورد شده در تکرار اول
 - به صورت روبرو هستند:

• ماكزيمم اختلاف آنها با مقادير اوليه نيز برابر است با:

$$\max |X - X_0| = 46.14$$

• از آنجا که بزرگترین قدر مطلق این اختلافات بیش از حدآستانه \cdot در نظر \cdot در نظر است، مقادیر برآورد شده به عنوان مقدار اولیه در نظر گرفته می شوند و ماتریسهای \cdot و \cdot دوباره تشکیل می شوند.

nalytical Photogrammetry- Relative & Absolute Orientations

Jundi Shapur

	XX ×
	23x1 double
	1
1	0.0224
2	-0.0037
3	0.0114
4	-31.9649
5	22.7274
6	-53.9369
7	121.1609
8	-1.3668e+03
9	381.1955
10	61.5393
11	-1.3382e+03
12	836.3166
13	775.9705
14	-1.3960e+03
15	718.0615
16	-641.4166
17	-1.3396e+03
18	-19.8272
19	-623.1353
20	-1.3829e+03
21	-64.6219
22	804.1885
22	-1 /153 ₀₊ 03

• ادامه حل مثال ۱: مجهولات برآورد شده در تکرار دوم

به صورت روبرو هستند:

• ماكزيمم اختلاف آنها با مقادير اوليه نيز برابر است با:

$$\max \left| X - X_0^1 \right| = 2.18$$

• از آنجا که بزرگترین قدر مطلق این اختلافات بیش از حدآستانه \cdot د.۰۰۰۰۱ است، مقادیر برآورد شده به عنوان مقدار اولیه در نظر کرفته می شوند و ماتریسهای A و A دوباره تشکیل می شوند.

nalytical Photogrammetry- Relative & Absolute Orientations

Jundi Shapur

J	701	00	
	23x1	doub	l

=)	
	23x1 double
	1
1	0.0224
2	-0.0037
3	0.0114
4	-31.9653
5	22.7269
6	-53.9371
7	121.1612
8	-1.3668e+03
9	381.1962
10	61.5394
11	-1.3382e+03
12	836.3179
13	775.9718
14	-1.3960e+03
15	718.0621
16	-641.4172
17	-1.3396e+03
18	-19.8273
19	-623.1366
20	-1.3829e+03
21	-64.6221
22	804.1904
23	-1.4153e+03

• ادامه حل مثال ۱: مجهولات برآورد شده در تکرار سوم

به صورت روبرو هستند:

• ماكزيمم اختلاف آنها با مقادير اوليه نيز برابر است با:

$$\max |X - X_0^2| = 0.0036$$

• از آنجا که بزرگترین قدر مطلق این اختلافات بیش از حدآستانه ۰.۰۰۰۰۱ است، مقادیر برآورد شده به عنوان مقدار اولیه در نظر گرفته میشوند و ماتریسهای A و L دوباره تشکیل میشوند.

Photogrammetry- Relative & Absolute Orientations Jundi Shapur

	XX ×
	23x1 double
	1
1	0.0224
2	-0.0037
3	0.0114
4	-31.9653
5	22.7269
6	-53.9371
7	121.1612
8	-1.3668e+03
9	381.1962
10	61.5394
11	-1.3382e+03
12	836.3179
13	775.9718
14	-1.3960e+03
15	718.0621
16	-641.4172
17	-1.3396e+03
18	-19.8273
19	-623.1366
20	-1.3829e+03
21	-64.6221
22	804.1904

• ادامه حل مثال ۱: مجهولات برآورد شده در تکرار چهارم به صورت روبرو هستند:

• ماكزيمم اختلاف آنها با مقادير اوليه نيز برابر است با:

$$\max |X - X_0^3| = 8.1 \times 10^{-9}$$

• از آنجا که بزرگترین قدر مطلق این اختلافات کمتر از حدآستانه ۰.۰۰۰۰۱ است، مقادیر برآورد شده به عنوان مقدار نهایی مجهولات در نظر گرفته می شوند

nalytical-Photogrammetry- Relative & Absolute Orientations

Jundi Shapur

• ادامه حل مثال ۱: مجهولات برآورد شده توجیه نسبی به روش شرط همخطی و با روش کمترین مربعات

$$\begin{vmatrix}
\omega^{o} \\
\varphi^{o} \\
\kappa^{o}
\end{vmatrix} = \begin{bmatrix}
1.285 \\
-0.2145 \\
0.6534 \\
Y_{C} \\
Z_{C}
\end{bmatrix} = \begin{bmatrix}
X_{A} & Y_{A} \\
22.727
\end{bmatrix}$$

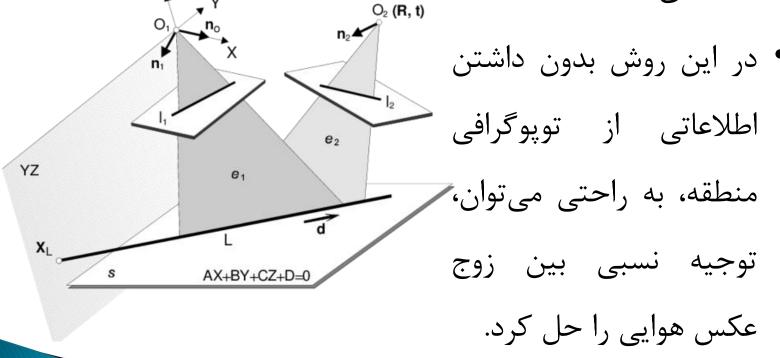
مجهولات برآورد شده توجیه نسبی

$$[X_A \quad Y_A \quad Z_A] = \begin{bmatrix} -53.937 & 121.161 & -1366.8 \\ 381.1962 & 61.539 & -1338.2 \\ 836.318 & 775.972 & -1396.0 \\ 718.062 & -641.417 & 1339.6 \\ -19.827 & -623.137 & 1382.9 \\ -64.622 & 804.19 & 1415.3 \end{bmatrix}$$

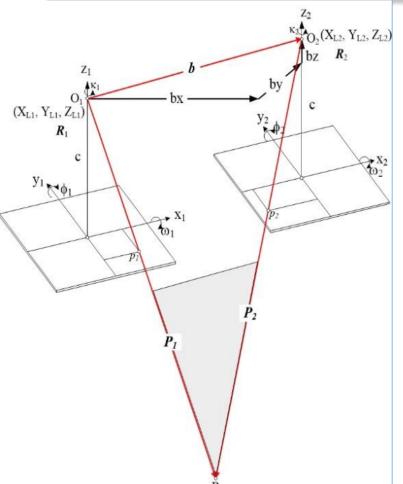
مختصات مدلى برآورد شده نقاط گرهى

• یکی از روشهای توجیه نسبی به کارگیری روش شرط هم صفحهای است.

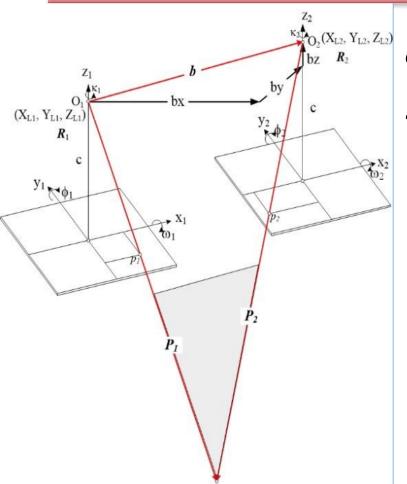

• بنابراین از نظر ریاضی بایستی از نظر ریاضی بایستی دتر مینان ضرب خارجی این سه بردار با صفر برابر باشد

$$\begin{vmatrix} Bx & By & Bz \\ x_p & y_p & z_p \\ x_p & y_p & z_p \end{vmatrix} = 0$$

• توضیحات در اسلاید بعد

• روابط فوق برای توجیه نسبی یکطرفه سمت راست عبارتند از:

$$\begin{bmatrix} Bx \\ By \\ Bz \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} X_{o2} - X_{o1} \\ Y_{o2} - Y_{o1} \\ Z_{o2} - Z_{o1} \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} x_{p} \\ y_{p} \\ z_{p} \end{bmatrix} = M_{1}^{T} \begin{bmatrix} x - x_{o} \\ y - y_{o} \\ -f \end{bmatrix} = R_{1} \begin{bmatrix} x - x_{o} \\ y - y_{o} \\ -f \end{bmatrix} \Rightarrow R_{1} = I \Rightarrow \begin{bmatrix} x_{p} \\ y_{p} \\ z_{p} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x - x_{o} \\ y - y_{o} \\ -f \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} x_p \\ y_p \\ z_p \end{bmatrix} = M_2^T \begin{bmatrix} x^" - x_o \\ y^" - y_o \\ -f \end{bmatrix} = R_2 \begin{bmatrix} x^" - x_o \\ y^" - y_o \\ -f \end{bmatrix}$$

مختصات نقطه گرهی در عکس سمت چپ (x',y')

راست مختصات نقطه گرهی در عکس سمت راست (x'',y'')

راست است عکس سمت راست است (M_2^T) ترانهاده ماتریس دوران

• با محاسبه دترمینان معادله شرط هم صفحهای، شکل ریاضیاتی

این معادله به صورت زیر بازنویسی می شود.

$$\begin{vmatrix} Bx & By & Bz \\ x'-x_o & y'-y_o & -f \\ r_{11}(x''-x_o)+r_{12}(y''-y_o)+r_{13}(-f) & r_{21}(x''-x_o)+r_{22}(y''-y_o)+r_{23}(-f) & r_{31}(x''-x_o)+r_{32}(y''-y_o)+r_{33}(-f) \end{vmatrix} = 0$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} F(X) = [-B_y f - B_z (y' - y_0)][r_{11}(x'' - x_0) + r_{12}(y'' - y_0) - r_{13}f] + ... \\ B_x f + B_z (x' - x_0)][r_{21}(x'' - x_0) + r_{22}(y'' - y_0) - r_{23}f] + ... \\ [B_x (y' - y_0) - B_y (x' - x_0)][r_{31}(x'' - x_0) + r_{32}(y'' - y_0) - r_{33}f] = 0$$

 M در شرط هم صفحهای از ماتریس R استفاده می شود اما در شرط هم خطی ماتریس

- معادله ارائه شده در اسلاید قبل برای توجیه نسبی یکطرفه سمت راست توسعه داده شد که در آن پنج مجهول توجیه نسبی وجود دارند.
 - $B_Y, B_Z, \omega, \varphi, k$: این مجهولات عبارتند از
- این معادله فاقد مجهولات مربوط به مختصات مدلی است. که به ازای هر نقطه گرهی که در دو عکس اندازه گیری شده اند یک معادله تشکیل می دهد. بنابراین به ۵ نقطه متناظر نیاز دارد.

• برای بدست آوردن مجهولات توجیه نسبی، ابتدا با بسط سری تیلور، معادله فوق حول مقادیر اولیه خطی می شود.

$$F(X_0) + \frac{\partial F}{\partial B_y} dB_y \Big|_{X = X_0} + \frac{\partial F}{\partial B_z} dB_z \Big|_{X = X_0} + \frac{\partial F}{\partial \omega} d\omega \Big|_{X = X_0} + \frac{\partial F}{\partial \varphi} d\varphi \Big|_{X = X_0} + \frac{\partial F}{\partial k} dk \Big|_{X = X_0} = 0$$

$$AX = L \Rightarrow X = (A^T P A)^{-1} A^T P L$$

$$X = [dB_y, dB_z, d\omega, d\varphi, d\kappa]^T$$

$$A = \begin{bmatrix} \frac{\partial F}{\partial B_{y}} & \frac{\partial F}{\partial B_{z}} & \frac{\partial F}{\partial \omega} & \frac{\partial F}{\partial \varphi} & \frac{\partial F}{\partial k} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \end{bmatrix}$$

$$L = - \begin{bmatrix} F(X_0) \\ \vdots \end{bmatrix}$$

$$\kappa_0 = \omega_0 = \varphi_0 = B_{Y0} = B_{Z0} = 0$$

• فرم ماتریسی دستگاه معادله فوق به ازای پنج نقطه گرهی به صورت زیر خواهد بود

$$AX = L \Rightarrow \begin{bmatrix} \frac{\partial F_{1}}{\partial B_{y}} & \frac{\partial F_{1}}{\partial B_{z}} & \frac{\partial F_{1}}{\partial \omega} & \frac{\partial F_{1}}{\partial \omega} & \frac{\partial F_{1}}{\partial k} \\ \frac{\partial F_{2}}{\partial B_{y}} & \frac{\partial F_{2}}{\partial B_{z}} & \frac{\partial F_{2}}{\partial \omega} & \frac{\partial F_{2}}{\partial \varphi} & \frac{\partial F_{2}}{\partial k} \\ \frac{\partial F_{3}}{\partial B_{y}} & \frac{\partial F_{3}}{\partial B_{z}} & \frac{\partial F_{3}}{\partial \omega} & \frac{\partial F_{3}}{\partial \varphi} & \frac{\partial F_{3}}{\partial k} \\ \frac{\partial F_{4}}{\partial B_{y}} & \frac{\partial F_{4}}{\partial B_{z}} & \frac{\partial F_{4}}{\partial \omega} & \frac{\partial F_{4}}{\partial \varphi} & \frac{\partial F_{4}}{\partial k} \\ \frac{\partial F_{5}}{\partial B_{y}} & \frac{\partial F_{5}}{\partial B_{z}} & \frac{\partial F_{5}}{\partial \omega} & \frac{\partial F_{5}}{\partial \varphi} & \frac{\partial F_{5}}{\partial k} \end{bmatrix} \xrightarrow{A} \underbrace{\begin{cases} dB_{y} \\ dB_{z} \\ d\omega \\ d\varphi \\ d\kappa \end{cases}} = \underbrace{\begin{bmatrix} -F_{1}(X_{0}) \\ -F_{2}(X_{0}) \\ -F_{3}(X_{0}) \\ -F_{4}(X_{0}) \\ -F_{5}(X_{0}) \end{bmatrix}}_{L} \Rightarrow X = (A^{T}A)^{-1}A^{T}L$$

• که در آ<u>ن</u>

$$r = \mathbf{r}_{11}(\mathbf{x}'' - \mathbf{x}_0) + \mathbf{r}_{12}(\mathbf{y}'' - \mathbf{y}_0) - \mathbf{r}_{13}f$$

$$s = \mathbf{r}_{21}(\mathbf{x}'' - \mathbf{x}_0) + \mathbf{r}_{22}(\mathbf{y}'' - \mathbf{y}_0) - \mathbf{r}_{23}f$$

$$q = \mathbf{r}_{31}(\mathbf{x}'' - \mathbf{x}_0) + \mathbf{r}_{32}(\mathbf{y}'' - \mathbf{y}_0) - \mathbf{r}_{33}f$$

$$\frac{\partial F}{\partial B_{Y}} = -f \times r - (x' - x_{0}) \times q$$

$$\frac{\partial F}{\partial B_Z} = -(\mathbf{y} - \mathbf{y}_0) \times r + (\mathbf{x} - \mathbf{x}_0) \times s$$

$$\frac{\partial F}{\partial \omega} = \left([\mathbf{B}_x \mathbf{f} + \mathbf{B}_z (\mathbf{x}' - \mathbf{x}_0)](-q) + [\mathbf{B}_x (\mathbf{y}' - \mathbf{y}_0) - \mathbf{B}_y (\mathbf{x}' - \mathbf{x}_0)] \times \mathbf{s} \right)$$

$$\frac{\partial F}{\partial \varphi} = \begin{bmatrix} [-B_y f - B_z (y' - y_0)][-\sin \varphi \cos \kappa (x'' - x_0) + \sin \varphi \sin \kappa (y'' - y_0) - \cos \varphi f] + ... \\ + [B_x f + B_z (x' - x_0)][r_{22} (x'' - x_0) - r_{21} (y'' - y_0) - \sin \varphi \sin \omega f] + [B_x (y' - y_0) - B_y (x' - x_0)][-\cos \omega \times r] \end{bmatrix}$$

$$\frac{\partial F}{\partial \kappa} = \begin{cases} [-B_y f - B_z (y' - y_0)][r_{12} (x'' - x_0) - r_{11} (y'' - y_0)] + [B_x f + B_z (x' - x_0)][r_{22} (x'' - x_0) - r_{21} (y'' - y_0)] + ... \\ + [B_x (y' - y_0) - B_y (x' - x_0)][r_{32} (x'' - x_0) - r_{31} (y'' - y_0)] \end{cases}$$

Analytical Photogrammetry- Relative & Absolute Orientations

N. Tatar

Jundi Shapur

• مشابه حل دستگاه معادلات غیرخطی که تاکنون داشته ایم؛ پس از تشکیل ماتریسهای A و L مجهولات به صورت تکراری با روش کمترین مربعات برآورد میشوند.

$$B_{y}^{n} = B_{y}^{n-1} + dB_{y}$$

$$B_{z}^{n} = B_{z}^{n-1} + dB_{z}$$

$$\omega^{n} = \omega^{n-1} + d\omega$$

$$\varphi^{n} = \varphi^{n-1} + d\varphi$$

$$k^{n} = k^{n-1} + dk$$

• روشی که در اینجا به کار برده ایم، برآورد مقدار دیفرانسیل مجهولات است نه برآورد مجهولات. در این روش مجهولات تا زمانی که مقدار دیفرانسیل کوچک باشد، به روزرسانی میشوند.

- مثال ۲: چنانچه مختصات ۶ نقطه گرهی اندازه گیری شده بین یک زوج تصویر به صورت جدول اسلاید بعد باشد، در صورتی که باز مدلی ۸۵۰ متر در نظر گرفته شود، مطلوبست پارامترهای توجیه نسبی را به روش شرط هم صفحهای بر آورد نمایید.
- همچنین پارامترهای توجیه داخلی را به صورت زیر در نظر

پارامترهای توجیه داخلی (میلیمتر)							
хо	y0	f					
0.008	-0.012	152.14					

بگیرید

• مثال ۲: مختصات نقاط گرهی (متناظر)

مختصات نقاط گرهی (متناظر) در زوج عکس هوایی (برحسب میلیمتر)							
شمار ه نقطه	عكس اول	مختصات در	مختصات در عکس دوم				
مسارة تعط	x'_a	y_a'	$x_a^{\prime\prime}$	$y_a^{\prime\prime}$			
1	-5.9959	13.4748	-99.3995	14.4755			
2	43.3446	6.9842	-52.8849	7.6298			
3	91.1541	84.5573	-1.0733	82.1889			
4	81.5569	-72.8565	-16.2769	-72.0549			
5	-2.1733	-68.5668	-96.6253	-67.1156			
6	-6.9386	86.435	-95.3643	85.2343			

• حل مثال ۲: محاسبه مشتق توابع به ازای مقادیر اولیه

$$\kappa_0 = \omega_0 = \varphi_0 = B_{Y0} = B_{Z0} = 0$$

$$\frac{\partial F}{\partial B_{Y}} = \begin{bmatrix} 0.0142\\ 0.0146\\ 0.0140\\ 0.0149\\ 0.0144\\ 0.0135 \end{bmatrix} \frac{\partial F}{\partial B_{Z}} = \begin{bmatrix} 0.0013\\ 0.0007\\ 0.0076\\ -0.0071\\ -0.0065\\ 0.0077 \end{bmatrix}$$

$$\frac{\partial F}{\partial \omega} = \begin{bmatrix} 19.8407 \\ 19.720 \\ 25.5835 \\ 24.1353 \\ 23.5848 \\ 25.9385 \end{bmatrix} \frac{\partial F}{\partial \varphi} = \begin{bmatrix} -11.7157 \\ -6.5255 \\ -0.0621 \\ -3.1143 \\ -18.1275 \\ -5.3255 \end{bmatrix} \frac{\partial F}{\partial \kappa} = \begin{bmatrix} -12.8553 \\ -6.8401 \\ -0.1398 \\ -2.1060 \\ -12.4965 \\ -12.3334 \end{bmatrix}$$

• ادامه حل مثال ۲: پس از محاسبه مشتق توابع ماتریسهای A و

L ایجاد می گردند

$$A = \begin{bmatrix} 0.0142 & 0.0013 & 19.8407 & -11.7157 & -12.8553 \\ 0.0146 & 0.0007 & 19.720 & -6.5255 & -6.8401 \\ 0.014 & 0.0076 & 25.5835 & -0.0621 & -0.1398 \\ 0.0149 & -0.0071 & 24.1353 & -3.1143 & -2.106 \\ 0.0144 & -0.0065 & 23.5848 & -18.1275 & -12.4965 \\ 0.0135 & 0.0077 & 25.9385 & -5.3255 & -12.3334 \end{bmatrix} \quad X = \begin{bmatrix} dB_y \\ dB_z \\ d\omega \\ d\varphi \\ d\kappa \end{bmatrix} \quad L = \begin{bmatrix} -0.1294 \\ -0.0835 \\ 0.3063 \\ -0.1037 \\ -0.1877 \\ 0.1553 \end{bmatrix}$$

• سپس به روش کمترین مربعات مجهولات برآورد می گردند

$$X = (A^T A)^{-1} A^T L$$

• ادامه حل مثال ۲: از آنجا که در این روش مستقیما مقادیر دیفرانسیلی محاسبه می گردند، این مقادیر در تکرارهای اول تا سوم به صورت زیر محاسبه شده اند:

$$X = \begin{bmatrix} dB_y \\ dB_z \\ d\omega \\ d\varphi \\ d\kappa \end{bmatrix} \Rightarrow X^1 = \begin{bmatrix} -31.7258 \\ 22.6641 \\ 0.0227 \\ -0.0049 \\ 0.0168 \end{bmatrix} \Rightarrow X^2 = \begin{bmatrix} -0.2585 \\ -0.0109 \\ -0.0003 \\ 0.0011 \\ -0.0065 \end{bmatrix} \Rightarrow X^3 = \begin{bmatrix} 0.0183 \\ 0.0715 \\ -1.3 \times 10^{-5} \\ 2.6 \times 10^{-5} \\ 0.0011 \end{bmatrix}$$
 تكرار سوم تكرار سوم تكرار سوم تكرار سوم

• ادامه حل مثال ۲: از آنجا که در این روش مستقیما مقادیر دیفرانسیلی محاسبه می گردند، این مقادیر در تکرارهای چهارم تا ششم به صورت زیر محاسبه شده اند:

$$X = \begin{bmatrix} dB_y \\ dB_z \\ d\omega \\ d\varphi \\ d\kappa \end{bmatrix} \Rightarrow X^4 = \begin{bmatrix} 7.8 \times 10^{-4} \\ 0.0021 \\ -5.8 \times 10^{-7} \\ 5.5 \times 10^{-7} \\ 2.5 \times 10^{-5} \end{bmatrix} \Rightarrow X^5 = \begin{bmatrix} 1.4 \times 10^{-5} \\ 2.8 \times 10^{-5} \\ -1 \times 10^{-8} \\ 1.2 \times 10^{-8} \\ 5.3 \times 10^{-7} \end{bmatrix} \Rightarrow X^6 = \begin{bmatrix} 2.9 \times 10^{-7} \\ 5.9 \times 10^{-7} \\ -2.2 \times 10^{-10} \\ 2.4 \times 10^{-10} \\ 1.1 \times 10^{-8} \end{bmatrix}$$
 right of the proof of the

• ادامه حل مثال ۲: پس از به روز رسانی مجهولات در آخرین تکرار، مجهولات برآورد شده توجیه نسبی به روش شرط همصفحه ای عبارتند از: $\begin{bmatrix} \omega^o \end{bmatrix}$

$$egin{array}{c|c} arphi^o & egin{array}{c|c} \omega^o & & 1.2851 \ arphi^o & arphi^o \ & arphi^o \ & \kappa^o \ & \kappa^o \ & B_Y \ & B_Z \ \end{array} = egin{array}{c|c} 1.2851 \ -0.2145 \ 0.6534 \ -31.9653 \ 22.7269 \ \end{bmatrix}$$

• از مزایای توجیه نسبی با شرط هم صفحهای نسبت به شرط هم خطی می توان به سادگی و حجم محاسباتی کمتر آن اشاره کرد. توجیه مطلق

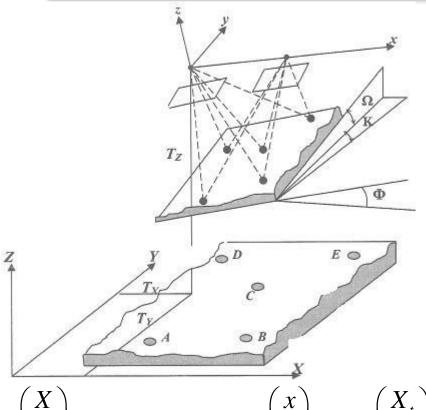
(absolute orientation) توجیه مطلق

- پس از تولید مدل سه بعدی در توجیه نسبی، برای انطباق آن به واقعیت توجیه مطلق انجام می گیرد.
- هدف از توجیه مطلق تبدیل مختصات سه بعدی مدلی به مختصات زمینی (واقعی) است.
- برای این کار کافی است سه نقطه متناظر زمینی، و مدلی وجود داشته باشد.
 - توجیه مطلق در واقع یک تبدیل سه بعدی به سه بعدی است.

توجيه مطلق

 $=\lambda R(\Omega,\Phi,K)$

زیرا سه دوران، سه انتقال و یک مقیاس کلی بین مختصات مدلی و مختصات زمینی وجود دارد.

گ توجیه مطلق

- اگر توجیه نسبی به درستی انجام نگرفته باشد، یک تغییر ارتفاع در مختصات نهایی خواهیم داشت.
- اگر توجیه داخلی به درستی انجام نگرفته باشد یک نوع پیچیدگی و یا کشیدگی در مختصات نهایی شاهد خواهیم بود.
 - بدون توجیه داخلی، امکان توجیه نسبی ندارد.
 - و بدون توجیه نسبی امکان توجیه مطلق هم وجود ندارد.

رگ توجیه مطلق

- در فتوگرامتری منظور از توجیه مطلق برآورد پارامترهای تبدیل هفت پارامتره هلمرت به کمک نقاط متناظر مدلی و زمینی است. به عبارتی حداقل با داشتن سه نقطه متناظر که مختصات سه بعدی مدلی و مختصات سه بعدی زمینیشان معلوم است می توان پارامترهای توجیه مطلق را برآورد نمود.
- برای توجیه مطلق دو روش کلی M7 و M43 وجود دارد که در ادامه به آنها خواهیم پرداخت.

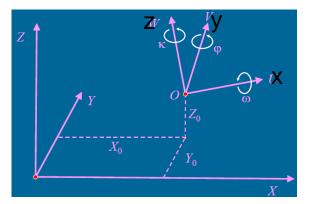
توجیه مطلق به روش M7

توجیه مطلق به روش M7

- در این روش تمام مجهولات توجیه مطلق یکجا برآورد میشوند.
- همانطور که از فصل تبدیلات به یاد دارید، رابطه بین مختصات

مدلی و مختصات زمینی برابر است با:

$$\begin{bmatrix} X \\ Y \\ Z \end{bmatrix}_{Object} = \lambda R \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}_{Model} + \begin{bmatrix} X_o \\ Y_o \\ Z_o \end{bmatrix}$$

$$R = M^{T} \quad \forall \quad M = \begin{bmatrix} \cos K \cos \phi & \cos K \sin \phi \sin \Omega + \sin K \cos \Omega & -\cos K \sin \phi \cos \Omega + \sin K \sin \Omega \\ -\sin K \cos \phi & -\sin K \sin \phi \sin \Omega + \cos K \cos \Omega & \sin K \sin \phi \cos \Omega + \cos K \sin \Omega \\ \sin \phi & -\cos \phi \sin \Omega & \cos \phi \cos \Omega \end{bmatrix}$$

- در توجیه مطلق پارامترهای مجهول عبارتند از:
- (λ) ، کامون اومگا ((X))، کامون فی ((X))، کامون کاپا ((X))، لاندا ((X)) و جابجایی ها ((X_0,Y_0,Z_0))
- استفاده از لفظ کامون (عمومی) برای دورانها به این دلیل بوده تا با پارامترهای توجیه خارجی یا نسبی اشتباه گرفته نشوند.
- همچنین توجه داشته باشید در توجیه مطلق از ترانهاده ماتریس
 دوران (R) استفاده می شود

• با بازنویسی ضرب ماتریس تبدیل هفت پارامتره هلمرت، دستگاه

معادلات برای هر نقطه به صورت زیر خواهند بود:

$$\begin{cases} F = X = \lambda (r_{11}x + r_{12}y + r_{13}z) + X_o \\ G = Y = \lambda (r_{21}x + r_{22}y + r_{23}z) + Y_o \\ H = Z = \lambda (r_{31}x + r_{32}y + r_{33}z) + Z_o \end{cases}$$

• که

$$R = \begin{bmatrix} r_{11} & r_{12} & r_{13} \\ r_{21} & r_{22} & r_{23} \\ r_{31} & r_{32} & r_{33} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos K \cos \phi & -\sin K \cos \phi & \sin \phi \\ \cos K \sin \phi \sin \Omega + \sin K \cos \Omega & -\sin K \sin \phi \sin \Omega + \cos K \cos \Omega & -\cos \phi \sin \Omega \\ -\cos K \sin \phi \cos \Omega + \sin K \sin \phi & \sin K \sin \phi \cos \Omega + \cos K \sin \Omega & \cos \phi \cos \Omega \end{bmatrix}$$

• با خطی سازی دستگاه معادلات اسلاید قبل، این دستگاه معادلات به ازای مقادیر اولیه به صورت زیر بازنویسی می شوند

$$\begin{cases} X = F(X0) + \frac{\partial F}{\partial \Omega} d\Omega + \frac{\partial F}{\partial \phi} d\phi + \frac{\partial F}{\partial K} dK + \frac{\partial F}{\partial \lambda} d\lambda + \frac{\partial F}{\partial X_0} dX_0 \\ Y = G(X0) + \frac{\partial G}{\partial \Omega} d\Omega + \frac{\partial G}{\partial \phi} d\phi + \frac{\partial G}{\partial K} dK + \frac{\partial G}{\partial \lambda} d\lambda + \frac{\partial G}{\partial Y_0} dY_0 \\ Z = H(X0) + \frac{\partial H}{\partial \Omega} d\Omega + \frac{\partial H}{\partial \phi} d\phi + \frac{\partial H}{\partial K} dK + \frac{\partial H}{\partial \lambda} d\lambda + \frac{\partial H}{\partial Z_0} dZ_0 \end{cases}$$

• دستگاه معادله فوق تنها برای یک نقطه نوشته شده است!

$AX = L \Rightarrow$	$\begin{bmatrix} \frac{\partial F_1}{\partial \Omega} \\ \frac{\partial G_1}{\partial \Omega} \\ \frac{\partial H_1}{\partial \Omega} \\ \frac{\partial H_2}{\partial \Omega} \end{bmatrix}$	$ \frac{\partial F_1}{\partial \phi} $ $ \frac{\partial G_1}{\partial \phi} $ $ \frac{\partial H_1}{\partial \phi} $	$ \frac{\partial F_1}{\partial K} $ $ \frac{\partial G_1}{\partial K} $ $ \frac{\partial H_1}{\partial K} $	$ \frac{\partial F_1}{\partial \lambda} $ $ \frac{\partial G_1}{\partial \lambda} $ $ \frac{\partial H_1}{\partial \lambda} $	$\frac{\partial F_1}{\partial X_0}$ 0 0	0 $\frac{\partial G_1}{\partial Y_0}$ 0	0 0 $\frac{\partial H_1}{\partial Z_0}$	فرم ماتریسی دستگاه معادله $\begin{bmatrix} X_1 - F_1(X0) \\ Y_1 - G_1(X0) \end{bmatrix}$
	$\begin{vmatrix} \frac{\partial F_2}{\partial \Omega} \\ \frac{\partial G_2}{\partial \Omega} \\ \frac{\partial H_2}{\partial \Omega} \end{vmatrix}$	$ \frac{\partial F_2}{\partial \phi} $ $ \frac{\partial G_2}{\partial \phi} $ $ \partial H_2 $	$ \frac{\partial F_2}{\partial K} $ $ \frac{\partial G_2}{\partial K} $ $ \partial H_2 $	$\begin{array}{c} \frac{\partial F_2}{\partial \lambda} \\ \frac{\partial G_2}{\partial \lambda} \\ \frac{\partial H_2}{\partial \lambda} \end{array}$	$\frac{\partial F_2}{\partial X_0}$	$\frac{\partial G}{\partial Y_0}$	0 0 ∂ <i>H</i>	$\begin{vmatrix} d\phi \\ dK \\ d\lambda \\ dX_0 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} Z_1 - H_1(X0) \\ X_2 - F_2(X0) \\ Y_2 - G_2(X0) \\ Z_2 - H_2(X0) \end{vmatrix}$ where $A = A = A = A = A = A = A = A = A = A $
	$ \begin{vmatrix} \frac{\partial F_2}{\partial \Omega} \\ \frac{\partial F_3}{\partial \Omega} \\ \frac{\partial G_3}{\partial \Omega} \end{vmatrix} $	$ \frac{\partial F_2}{\partial \phi} $ $ \frac{\partial F_3}{\partial \phi} $ $ \frac{\partial G_3}{\partial \phi} $	$\frac{\partial F_2}{\partial K}$ $\frac{\partial F_3}{\partial K}$ ∂G_3	$ \frac{\partial F_2}{\partial \lambda} $ $ \frac{\partial F_3}{\partial \lambda} $ $ \frac{\partial G_3}{\partial \lambda} $	$\frac{\partial F_3}{\partial X_0}$	0 0 ∂G_3	$\frac{\partial H}{\partial Z_0}$	$\begin{bmatrix} dY_0 \\ dZ_o \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X_3 - F_3(X0) \\ Y_3 - G_3(X0) \\ Z_3 - H_3(X0) \end{bmatrix}$ نقطه کنترل به
	$\begin{array}{ c c }\hline\hline & & & \\ \hline \end{array}$	$\frac{\partial \phi}{\partial \phi}$ $\frac{\partial H_3}{\partial \phi}$	$\frac{\partial K}{\partial K}$ $\frac{\partial H_3}{\partial K}$	$ \frac{\partial \lambda}{\partial \lambda} $ $ \frac{\partial H_3}{\partial \lambda} $	0	$\frac{\partial Y_0}{\partial Y_0}$	$\frac{\partial H_3}{\partial Z_0}$	صورت روبرو خواهد بود: خواهد بود:

 $\Rightarrow X = \left(A^T A\right)^{-1} A^T L$

$$r = r_{11} x + r_{12} y + r_{13} z$$

$$s = r_{21} x + r_{22} y + r_{23} z$$

$$q = r_{31} x + r_{32} y + r_{33} z$$

$$\frac{\partial F}{\partial \Omega} = 0$$

$$\frac{\partial F}{\partial \phi} = \lambda \left(-\cos K \sin \phi x + \sin K \sin \phi y + \cos \phi z \right)$$

$$\frac{\partial F}{\partial K} = \lambda \left(r_{12} x - r_{11} y \right)$$

$$\frac{\partial F}{\partial \lambda} = r$$

$$\frac{\partial F}{\partial \lambda} = 1$$

$$\frac{\partial G}{\partial \Omega} = -q\lambda$$

$$\frac{\partial G}{\partial \phi} = r\lambda \sin \Omega$$

$$\frac{\partial H}{\partial \phi} = -r\lambda \cos \Omega$$

$$\frac{\partial G}{\partial K} = \lambda \left(r_{22}x - r_{21}y \right)$$

$$\frac{\partial H}{\partial K} = \lambda \left(r_{32}x - r_{31}y \right)$$

$$\frac{\partial G}{\partial \lambda} = s$$

$$\frac{\partial H}{\partial \lambda} = q$$

$$\frac{\partial H}{\partial \lambda} = 1$$

$$\frac{\partial H}{\partial Z_0} = 1$$

• مشابه حل دستگاه معادلات غیرخطی که تاکنون داشته ایم؛ پس

از تشکیل ماتریسهای A و L مجهولات به صورت تکراری با

$$\Omega^n = \Omega^{n-1} + d\Omega$$

$$\phi^n = \phi^{n-1} + d\phi$$

$$K^n = K^{n-1} + dK$$

$$\lambda^n = \lambda^{n-1} + d\lambda$$

$$X_0^n = X_0^{n-1} + dX_0$$

$$Y_0^n = Y_0^{n-1} + dY_0$$

$$Z_0^{\ n} = Z_0^{\ n-1} + dZ_0$$

• روشی که در اینجا به کار برده ایم، برآورد مقدار دیفرانسیل مجهولات است نه برآورد مجهولات.

در این روش مجهولات تا زمانی که مقدار

دیفرانسیل کوچک باشد، به روزرسانی میشوند.

• همانطور که اسلاید قبل گفته شد برای حل دستگاه معادلات خطی شده، پس از تشکیل ماتریسهای دستگاه معادلات (L و A)، مجهولات طی یک فرآیند تکراری برآورد می شوند:

 $X_{00}, Y_{00}, Z_{00},$ $\Omega_0, \phi_0, K_0, \lambda_0$ به روز رسانی براورد مجهولات به یارامترهای تشكيل محاسبه مقدار تغييرات خطی سازی روش کمترین توجيه مطلق ماتريسهاي 10^{-7} اولیه برای کمتر از معادلات از روی مقادیر مربعات L ₉ A مجهولات حد آستانه (مقادیر ديفرانسيلي برآورد شده ديفرانسيلي معلومات x, y, z $X = (A^T A)^{-1} A^T L$ X,Y,Zمعرفی مجهولات به روز رسانی شده به عنوان مقدار اولیه مجهولات

 $X_0, Y_0, Z_0, \Omega, \phi, K, \lambda$

- برای تعیین مقادیر اولیه مشابه ترفیع فضایی فرض می شود رابطه بین مختصات مسطحاتی مدلی و مختصات مسطحاتی نقاط کنترل یک مدل متشابه است. با بدست آوردن ضرایب مدل متشابه، مقدار اولیه مولفه های $(\lambda_0, k_0, X_0, Y_0)$ بدست می آید.
 - $(\Omega_0=\phi_0=0)$ مقدار اولیه •
 - مقدار اولیه Z_0 نیز از رابطه روبرو ullet

$$Z_o = Z_{object} - \lambda_0 z_{\text{mod } el}$$

- محاسبه مقادیر اولیه
- (فرض كنيد حداقل سه نقطه كنترل داريم)

$$egin{bmatrix} X_1 \ X_1 \ Y_1 \ X_2 \ Y_2 \ X_3 \ Y_3 \ \end{bmatrix} = egin{bmatrix} x_1 & y_1 & 1 & 0 \ y_1 & -x_1 & 0 & 1 \ x_2 & y_2 & 1 & 0 \ y_2 & -x_2 & 0 & 1 \ x_3 & y_3 & 1 & 0 \ y_3 & -x_3 & 0 & 1 \ \end{bmatrix} egin{bmatrix} a \ b \ c \ d \ \end{bmatrix} \Rightarrow X = \left(A^T A\right)^{-1} A^T L$$

• لازم است مختصات مدلی نیز بر حسب متر وارد شوند.

- محاسبه مقادیر اولیه
- پس از محاسبه ضرایب مدل متشابه مقادیر اولیه مجهولات توجیه مطلق

به صورت زیر محاسبه میشوند

$$K_0 \simeq \arctan(\frac{-b}{a})$$

$$\lambda_0 \simeq \sqrt{a^2 + b^2}$$

$$\Omega_0 \simeq 0$$

$$\phi_0 \simeq 0$$

$$X_0 \simeq c$$

$$Y_0 \simeq d$$

$$Z_0 \simeq Z_{avg} - \lambda_0 z$$

- Z میانگین ارتفاع مدلی نقاط کنترل است
- میانگین ارتفاع زمینی نقاط کنترل است Z_{avg} •

مثال ۳: فرض کنید مختصات مدلی ۴ نقطه کنترل حاصل از توجیه نسبی و مختصات زمینی این نقاط به صورت زیر هستند.
 با استفاده از روش M7 پارامترهای توجیه مطلق را بدست آورید

مختصات نقاط كنترل متناظر (برحسب متر)											
شمار ه نقطه		مختصات مدلى		مختصات زمینی نقاط							
	X	у	Z	X	Y	Z					
2	381.1962	61.5394	-1338.2495	1420	980	210					
3	836.31794	775.9718	-1395.9721	1790	1700	155					
4	718.06214	-641.4172	-1339.6379	1800	340	180					
5	-19.8273	-623.1366	-1382.8943	1095	295	166					

Analytical Photogrammetry- Relative & Absolute Orientations
N. Tatar

Jundi Shapur

83

- حل مثال ٣: ابتدا مقادير اوليه محاسبه مي شوند
- برای اینکار ماتریس های A و L مدل متشابه ایجاد می شوند

$$\begin{bmatrix} 1420 \\ 980 \\ 1790 \\ 1700 \\ 1800 \\ 340 \\ 1095 \\ 295 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 381.1962 & 61.5394 & 1 & 0 \\ 61.5394 & -381.196 & 0 & 1 \\ 836.318 & 775.972 & 1 & 0 \\ 775.972 & -836.318 & 0 & 1 \\ 718.062 & -641.417 & 1 & 0 \\ -641.417 & -718.062 & 0 & 1 \\ -19.827 & -623.137 & 1 & 0 \\ -623.137 & 19.827 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{X} X = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \\ d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.9520 \\ -0.0858 \\ 1061.2 \\ 889.305 \end{bmatrix}$$

- ادامه حل مثال ۳: محاسبه مقادیر اولیه
- پس از برآورد ضرایب مدل متشابه، مقادیر اولیه به صورت زیر

$$K_0\simeq\arctan(rac{-b}{a})\simeq0.0899^{rad}$$
 محاسبه می شوند $\lambda_0\simeq\sqrt{a^2+b^2}=0.9558$ $\Omega_0\simeq0$

$$X_0 \simeq c = 1061.2m$$

$$Y_0 \simeq d = 889.305m$$

$$Z_{avg} = \frac{210 + 155 + 180 + 166}{4} = 177.5 \Rightarrow Z_0 \simeq Z_{avg} - \lambda_0 z = 177.5 - 0.9558 \times (-1364.19) = 1481.68m$$

• ادامه حل مثال ۳: باتوجه به مقادیر اولیه، مشتقات توابع محاسبه

$$\frac{\partial F}{\partial \Omega} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \frac{\partial F}{\partial \phi} = \begin{bmatrix} -1279.1 \\ -1334.3 \\ -1280.5 \\ -1321.8 \end{bmatrix} \frac{\partial F}{\partial K} = \begin{bmatrix} -91.278 \\ -810.43 \\ 549.035 \\ 594.918 \end{bmatrix} \frac{\partial F}{\partial \lambda} = \begin{bmatrix} 374.14 \\ 763.31 \\ 772.72 \\ 36.168 \end{bmatrix} \frac{\partial F}{\partial X_0} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

مىشوند

$$\frac{\partial G}{\partial \Omega} = \begin{bmatrix} 1279.1 \\ 1334.3 \\ 1280.5 \\ 1321.8 \end{bmatrix} \frac{\partial G}{\partial \phi} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \frac{\partial G}{\partial K} = \begin{bmatrix} 357.61 \\ 729.6 \\ 738.59 \\ 34.571 \end{bmatrix} \frac{\partial G}{\partial \lambda} = \begin{bmatrix} 95.50 \\ 847.89 \\ -574.4 \\ -622.4 \end{bmatrix} \frac{\partial G}{\partial Y_0} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\frac{\partial H}{\partial \Omega} = \begin{bmatrix} 91.279 \\ 810.43 \\ -549.0 \\ -594.9 \end{bmatrix} \frac{\partial H}{\partial \phi} = \begin{bmatrix} -357.61 \\ -729.6 \\ -738.59 \\ -34.571 \end{bmatrix} \frac{\partial H}{\partial K} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \frac{\partial H}{\partial \lambda} = \begin{bmatrix} -1338.2 \\ -1396.0 \\ -1339.6 \\ -1382.9 \end{bmatrix} \frac{\partial H}{\partial Z_0} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

• ادامه حل مثال ۳: پس از محاسبه مشتقات توابع، ماتریسهای

A و L ایجاد می شوند و سپس به روش کمترین مربعات

مجهولات برآورد می گردند

$$A = \begin{bmatrix} 0 & -1279.1 & -91.28 & 374.14 & 1 & 0 & 0 \\ 1279.1 & 0 & 357.6 & 95.49 & 0 & 1 & 0 \\ 91.28 & -357.6 & 0 & -1338.2 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & -1334.3 & -810.4 & 763.3 & 1 & 0 & 0 \\ 1334.3 & 0 & 729.6 & 847.9 & 0 & 1 & 0 \\ 810.43 & -729.6 & 0 & -1396 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & -1280.5 & 549.02 & 772.7 & 1 & 0 & 0 \\ 1280.5 & 0 & 738.59 & -574.4 & 0 & 1 & 0 \\ -549.02 & -738.59 & 0 & -1339.6 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & -1321.8 & 594.9 & 36.17 & 1 & 0 & 0 \\ 1321.8 & 0 & 34.571 & -622.4 & 0 & 1 & 0 \\ -594.91 & -34.571 & 0 & -1382.9 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$L = \begin{bmatrix} 1.232 \\ -0.5842 \\ 7.4568 \\ -0.7563 \\ 0.2589 \\ 7.6298 \\ 0.2522 \\ -0.2801 \\ -21.2161 \\ -0.7279 \\ 0.6054 \\ 6.1296 \end{bmatrix}$$

$$X = (A^{T}A)^{-1}A^{T}L \Rightarrow X = \begin{bmatrix} d\Omega \\ d\phi \\ dK \\ d\lambda \\ dX_{0} \\ dY_{0} \\ dZ_{o} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.0209 \\ 0.0401 \\ -5.5 \times 10^{-4} \\ -3.7 \times 10^{-4} \\ 52.5379 \\ -27.0387 \\ 19.4111 \end{bmatrix}$$

• ادامه حل مثال ۳: از آنجا که در این روش مستقیما مقادیر

دیفرانسیلی محاسبه می گردند، این مقادیر در تکرارهای اول تا

چهارم به صورت زیر محاسبه شده اند:

$$X = \begin{bmatrix} d\Omega \\ d\phi \\ dK \\ dX \\ dX_0 \\ dY_0 \\ dZ_o \end{bmatrix} \Rightarrow X^1 = \begin{bmatrix} 0.0209 \\ 0.0401 \\ -5.5 \times 10^{-4} \\ -3.7 \times 10^{-4} \\ 52.5379 \\ -27.0387 \\ 19.4111 \end{bmatrix} \Rightarrow X^2 = \begin{bmatrix} 2.8 \times 10^{-5} \\ 1.8 \times 10^{-5} \\ -2.8 \times 10^{-4} \\ 1.7 \times 10^{-4} \\ 0.305 \\ -0.2667 \\ -1.0942 \end{bmatrix} \Rightarrow X^3 = \begin{bmatrix} 1.1 \times 10^{-9} \\ -9.7 \times 10^{-9} \\ 5.2 \times 10^{-8} \\ 3.9 \times 10^{-8} \\ -6.3 \times 10^{-6} \\ -9.5 \times 10^{-6} \\ 5.3 \times 10^{-5} \end{bmatrix} \Rightarrow X^4 = \begin{bmatrix} 8.1 \times 10^{-16} \\ 9.3 \times 10^{-16} \\ -2.2 \times 10^{-15} \\ 1.4 \times 10^{-15} \\ 6.5 \times 10^{-13} \\ -1.1 \times 10^{-12} \\ 1.9 \times 10^{-12} \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow X^4 = \begin{bmatrix} 8.1 \times 10^{-16} \\ 9.3 \times 10^{-16} \\ -2.2 \times 10^{-15} \\ 6.5 \times 10^{-13} \\ -1.1 \times 10^{-12} \\ 1.9 \times 10^{-12} \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow X^4 = \begin{bmatrix} 8.1 \times 10^{-16} \\ 9.3 \times 10^{-16} \\ -2.2 \times 10^{-15} \\ 6.5 \times 10^{-13} \\ -1.1 \times 10^{-12} \\ 1.9 \times 10^{-12} \end{bmatrix}$$

Analytical Photogrammetry- Relative & Absolute Orientations
N. Tatar

Jundi Shapur

• ادامه حل مثال ۳: از آنجا که بزرگترین قدر مطلق این اختلافات در تکرار چهارم کمتر از حدآستانه ۰.۰۰۰۰۰۰ بود، مقادیر به روز رسانی شده به عنوان مقدار نهایی مجهولات در نظر گرفته

$egin{bmatrix} \Omega^o \ \phi^o \ \phi^o \ \end{pmatrix} egin{bmatrix} 1.2 \ 2.3 \ K^o \ X \ \end{pmatrix} = egin{bmatrix} 5.1 \ 0.9556 \ X_0 \ Y_0 \ Z_o \ \end{bmatrix} = egin{bmatrix} 1114 \ 862.0 \ 1500.0 \ \end{bmatrix}$

مىشوند.

$$\begin{bmatrix} V_X & V_y & V_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -5 \times 10^{-12} & 2 \times 10^{-12} & -1 \times 10^{-11} \\ 3 \times 10^{-12} & -6 \times 10^{-12} & 7 \times 10^{-12} \\ 1 \times 10^{-11} & 0 & -1 \times 10^{-12} \\ -1 \times 10^{-11} & 3 \times 10^{-13} & 7 \times 10^{-12} \end{bmatrix}$$

باقیماندهها پس از برآورد مجهولات

- چند نکته:
- اگر مختصات مدلی از توجیه نسبی یکطرفه حاصل شده باشند، پارامترهای دورانی و انتقالی توجیه مطلق همان پارامترهای توجیه خارجی عکسی هستند که مبدا آن به عنوان مبدا سیستم مختصات مدلی در نظر گرفته شده است.
- در توجیه مطلق و توجیه نسبی به روش شرط هم صفحه ای از
 ماتریس R استفاده می شود نه M

- در این روش پارامترهای توجیه مطلق در دو مرحله بدست می آیند؛ لذا در برخی منابع به آن توجیه مطلق دو مرحله ای هم می گویند.
- در صورتی که پارامترهای K و K مقادیر بزرگی باشند، به کارگیری روش M7 زمان محاسباتی بیشتری می طلبد. در چنین مواردی بهتر است با روش M43، توجیه مطلق حل شود.

- در این روش پارامترهای مسطحاتی(مقیاس گذاری) و ارتفاعی (ترازگذاری) در دو مرحله و طی یک فرآیند تکراری بدست میآیند.
- در اولین مرحله پارامترهای که بیشترین تاثیر را بر مولفههای مسطحاتی (λ, K, X_0, Y_0) می گذارند، برآورد می شوند.
- در مرحله دوم نیز سه پارامتر باقیمانده (Ω, ϕ, Z_0) موثر بر ارتفاع برآورد می شوند.

• در مرحله مقیاس گذاری، فرض می شود رابطه بین مختصات مسطحاتی مدلی و زمینی یک مدل متشابه است. لذا پارامترهای تقریبی (λ, K, X_0, Y_0) مستقیما می توانند برآورد شوند.

• پس از محاسبه ضرایب مدل متشابه پارامترهای (λ, K, X_0, Y_0) به صورت زیر محاسبه می شوند:

$$K \simeq \arctan(\frac{-b}{a})$$
 $\lambda \simeq \sqrt{a^2 + b^2}$ $X_0 \simeq c$ $Y_0 \simeq d$

• پس از با برآورد پارامترهای فوق، این پارامترها به مختصات مدلی اعمال شده و مختصات مدلی جدیدی برآورد می شود

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}_{new} = \lambda R_K \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}_{old} + \begin{bmatrix} X_o \\ Y_o \\ 0 \end{bmatrix}$$

- به فرآیند اسلایدهای قبل؛ مقیاس گذاری می گویند.
- برای تراز گذاری، فرض می شود دورانهای (Ω , ϕ) مقدار کوچکی دارند. لذا ماتریس R را می توان به صورت زیر نیز در نظر گرفت

$$\begin{cases} \sin d\Omega \simeq d\Omega \\ \cos d\Omega \simeq 1 \\ \sin d\phi \simeq d\phi \end{cases} \Rightarrow R_{\phi\Omega} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & d\phi \\ 0 & 1 & -d\Omega \\ -d\phi & d\Omega & 1 \end{bmatrix}$$
$$\cos d\phi \simeq 1$$

• از آنجا که بین مختصات مدلی به روزرسانی شده و مختصات زمینی ؛ جابجایی مسطحاتی، مقیاس و همچنین دوران حول محور سوم نداریم، دستگاه معادلات به صورت زیر خواهد بود:

$$\begin{bmatrix} X \\ Y \\ Z \end{bmatrix}_{object} = R_{\phi\Omega} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}_{new} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ Z_0 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} X \\ Y \\ Z \end{bmatrix}_{object} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & d\phi \\ 0 & 1 & -d\Omega \\ -d\phi & d\Omega & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}_{new} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ Z_0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow Z = -xd\phi + yd\Omega + z + Z_0$$
معادله ترازگذاری معادله عادله عادله عادله علام

• برای حل دستگاه معادله مربوط به تراز گذاری حداقل به سه نقطه ارتفاعی نیاز داریم.

$$\begin{bmatrix} Z_1 - z_1 \\ Z_2 - z_2 \\ Z_3 - z_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -x_1 & y_1 & 1 \\ -x_2 & y_2 & 1 \\ -x_3 & y_3 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} d\phi \\ d\Omega \\ Z_0 \end{bmatrix}$$

$$AX = L \Rightarrow X = (A^T A)^{-1} A^T L$$

• با توجه به دستگاه معادله ترازگذاری، با داشتن حداقل سه نقطه کنترل ارتفاعی فرم ماتریسی دستگاه معادلات به صورت روبرو است.

• پس از برآورد پارامترهای ترازیابی، این پارامترها به مختصات مدلی اعمال شده و مختصات مدلی جدیدی برآورد می شود

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}_{new} = R_{\phi\Omega} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}_{old} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ Z_0 \end{bmatrix}$$

• پس از اعمال پارامترهای ترازگذاری و به روز رسانی مختصات مدلی؛ دوباره مقیاسگذاری و ترازگذاری انجام میگیرد و تا زمانی که تغییرات کمتر از حدآستانه ۰.۰۰۰۰۰۱ بشود این

فرآیند تکرار میشود.

$$\Omega^{n} = \Omega^{n-1} + d\Omega
\phi^{n} = \phi^{n-1} + d\phi
K^{n} = K^{n-1} + dK
\lambda^{n} = \lambda^{n-1} \times d\lambda
X_{0}^{n} = X_{0}^{n-1} + dX_{0}
Y_{0}^{n} = Y_{0}^{n-1} + dY_{0}
Z_{0}^{n} = Z_{0}^{n-1} + dZ_{0}$$

- در این روش در هر مرحله مقادیری که در هر تکرار به دست میآید چون یک مقدار دیفرانسیلی است آن مقدار به مقدار قبلی آن مجهول اضافه میشود. فقط مقیاس در هر تکرار در مقیاس قبلی ضرب میشود.
- در تکرار اول مقدار اولیه، مجهولات توجیه

$$\Omega=0$$
 $\phi=0$ $K=0$ $\lambda=1$ $X_0=0$ $Y_0=0$ $Z_0=0$ نطلق برابرند با:

دانشگاه صنعتی جندی شابور دز فول

- چند نکته:
- مزیت روش دو مرحله ای اینست که هرگونه تغییر مقیاسی را با سرعت بالا به جواب همگرا می کند.
- از آنجا که K می تواند مقادیر متفاوتی داشته باشد، روش دومرحله ای بهتر می تواند این دوران را برآورد نماید.
- مهمترین مزیت روش دو مرحله عدم نیاز به مقدار اولیه برای **K** و λ است.

- چند نکته:
- هر دو روش M7 و M43 حداقل به دو نقطه کنترل مسطحاتی و سه نقطه ارتفاعی نیاز دارند.
- هر نقطه کنترل کامل در توجیه مطلق سه معادله ایجاد می کند.
 - هر نقطه کنترل مسطحاتی دو معادله ایجاد می کند.
 - و هر نقطه کنترل ارتفاعی نیز یک معادله ایجاد می کند.

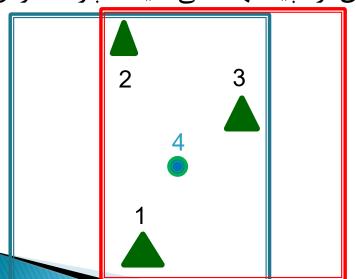
خلاصه توجيهات

- برای تهیه نقشه یا به عبارتی اندازه گیری مختصات زمینی نقاط و خطوط و پلی گونها می توان از تصاویر هوایی استفاده کرد. چنانچه توجیه داخلی حل شده باشد با دو استراتژی می توان پارامترهای توجیه را برآورد نمود:
 - 1. توجیه داخلی + توجیه نسبی + توجیه مطلق
 - 2. توجیه داخلی + ترفیع فضایی
- پس از برآورد پارامترهای توجیه، با اندازه گیری مختصات نقاط (یا خطوط یا پلی گونهای) واقع در محدوده مشترک میتوان مختصات زمینی آنها را حساب کرد.

سوال

• با توجه به شکل زیر، چنانچه مختصات سه نقطه کنترل در محدوده مشترک موجود باشد، برای استخراج مختصات یک نقطه در این زوج تصویر، آیا امکان محاسبه مختصات زمینی وجود دارد؟ آیا استراتژی توجیه داخلی، توجیه نسبی و توجیه مطلق را پیشنهاد می کنید؟ چرا؟ (فرض داخلی، توجیه نسبی و توجیه مطلق را پیشنهاد می کنید؟ چرا؟ (فرض

كنيد توجيه داخلي انجام شده است)

- نقاط ۱ تا ۳ نقاط کنترل
- نقاط ۴ هم نقطه ای که قرار است مختصات زمینی اش محاسبه شود

Analytical Photogrammetry- Relative & Absolute Orientations

N. Tatar

Jundi Shapur

تمرین شماره ۷ (اختیاری)

- چنانچه برنامه توجیه نسبی با شرط هم خطی و سپس توجیه مطلق (M7) را در محیط متلب یا پایتون بنویسید نمره اضافی مناسبی دریافت خواهید
- نتیجه این تمرین را می توانید تا قبل از تصحیح برگه امتحانی به آدرس noorollah.tatar@gmail.com با موضوع "تمرين شماره ۷- درس فتوگرامتری تحلیلی" ایمیل کنید.
- راهنمایی: برای صحت سنجی برنامه هایتان از مثال های این جزوه استفاده

منابع این فصل

- دكتر جلال اميني. كتاب فتوگرامتري تحليلي. چاپ دانشگاه تهران.
- دکتر حیدر راستی ویس. جزوه کلاسی فتوگرامتری تحلیلی. دانشگاه تهران
- Ayman Habib. Analytical photogrammetry lecture note. Purdue University.